

ROBERT T. KIYOSAKI

ΕΞΥΠΝΟ ΠΑΙΔΙ, ΠΛΟΥΣΙΟ ΠΑΙΔΙ

Από τον συγγραφέα του

#1 μπεστ σέλερ των New York Times

Πλούσιος Μπαμπάς, Φτωχός Μπαμπάς

Δώστε στο παιδί σας
οικονομικό προβάδισμα

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΓΙΑΤΙ Ο ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ ΔΕΝ ΣΑΣ ΖΗΤΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΑΣ - 9

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΙΔΕΑ - 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 01

ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ ΠΛΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΑ - 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 02

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ; - 31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 03

ΔΩΣΤΕ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΔΥΝΑΜΗ... ΠΡΙΝ ΤΟΥΣ ΔΩΣΕΤΕ ΧΡΗΜΑΤΑ - 59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 04

ΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΠΛΟΥΣΙΟΣ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ - 81

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 05

ΠΟΣΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ; - 101

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 06

ΑΡΑΓΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΘΑ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΠΑΡΩΧΗΜΕΝΟ ΣΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΤΟΥ; - 115

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 07

ΘΑ ΜΠΟΡΕΣΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΝΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΘΕΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΤΟΥ; - 131

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΔΕΝ ΣΑΣ ΚΑΝΟΥΝ ΠΛΟΥΣΙΟΥΣ - 157

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 08

Ο ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ ΜΟΥ ΔΕΝ ΖΗΤΗΣΕ ΠΟΤΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΥ - 159

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 09

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ - 177

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΓΙΑΤΙ ΟΣΟΙ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΟΥΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΤΥΧΗΜΕΝΟΙ - 195

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΑΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟ ΧΡΕΟΣ - 213

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΜΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΑ - 227

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΤΡΟΠΟΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΑΣ - 239

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΤΙ ΣΚΟΠΟ ΕΧΕΙ ΤΟ ΧΑΡΤΖΙΛΙΚΙ; - 255

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΑΣ - 269

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΠΩΣ ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΣΑΣ; - 273

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ
ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΕΙΣΤΕ - 305

ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΑ

Η ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ - 315

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΕΡΩΤΗΜΑ - 321

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ - 329

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΡΟΜΠΕΡΤ ΚΙΓΙΟΣΑΚΙ - 351

ΓΙΑΤΙ Ο ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ ΔΕΝ ΣΑΣ ΖΗΤΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΑΣ

ΕΙ
ΣΑ
ΓΩ
ΓΗ

Σήμερα η εκπαίδευση είναι πιο σημαντική από ποτέ άλλοτε στην ιστορία. Καθώς αφήνουμε πίσω μας τη Βιομηχανική Εποχή και ταξιδεύουμε με τις ταχύτητες της Εποχής της Πληροφορίας, η αξία της εκπαίδευσής μας ολοένα και μεγαλώνει. Το ερώτημα σήμερα είναι: Η εκπαίδευση που λαμβάνετε στο σχολείο εσείς ή το παιδί σας είναι επαρκής για να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις του θαυμαστού καινούριου κόσμου στον οποίο μπαίνουμε;

Στη Βιομηχανική Εποχή μπορούσατε να πάτε σε μια σχολή, να αποφοιτήσετε και να ξεκινήσετε την καριέρα σας. Συνήθως δεν χρειαζόταν επιπλέον εκπαίδευση για να πετύχετε, απλώς και μόνο επειδή τα πράγματα δεν άλλαζαν τόσο γρήγορα. Με άλλα λόγια, η μόρφωση που αποκτούσατε από το σχολείο ήταν το μόνο που χρειαζόσαστε για μια ολόκληρη ζωή.

Σήμερα όμως, καθώς εκατομμύρια *μπέμπι μπούμερ* ετοιμάζονται να βγουν στη σύνταξη, πολλοί συνειδητοποιούν ξαφνικά ότι δεν έχουν εκπαιδευτεί επαρκώς για τον καινούριο κόσμο που αντιμετωπίζουν. Για πρώτη φορά στην ιστορία πολλοί άνθρωποι με πολύ υψηλή μόρφωση αντιμετωπίζουν τις ίδιες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν άνθρωποι λιγότερο μορφωμένοι. Αναγκάζονται επανειλημμένως να αναζητήσουν επιπρόσθετη εκπαίδευση και κατάρτιση, με σκοπό να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της τωρινής εργασίας τους.

Πώς μετράτε την επιτυχία της εκπαίδευσής σας;

Πώς μετράτε την επιτυχία της εκπαίδευσής σας; Με τον τελευταίο έλεγχο που παίρνετε στο σχολείο όταν αποφοιτήσετε από τη σχολή σας, ας πούμε στην ηλικία των 25 χρονών; Ή μήπως η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσής σας μετριέται όταν συνταξιοδοτηθείτε, ας πούμε στην ηλικία των 65;

Με βάση μια κρατική μελέτη στις ΗΠΑ, στους εκατό ανθρώπους ηλικίας 65 χρονών ο ένας είναι πλούσιος, οι τέσσερις είναι εύποροι, οι πέντε εργάζονται ακόμα, οι πενήντα έξι χρειάζονται αρωγή από την κυβέρνηση ή την οικογένειά τους και οι υπόλοιποι είναι νεκροί.

Το βιβλίο δεν αφορά το πώς να γίνετε ο ένας πλούσιος σε αυτή την ομάδα. Αφορά τους πενήντα έξι, που ακόμη χρειάζονται στήριξη από άλλους, και ανησυχώ γι' αυτούς. Δεν θέλω εσείς ή το παιδί σας να καταλήξετε σε αυτή τη στατιστική κατηγορία.

Συχνά μου λένε: «Δεν θα χρειάζομαι πολλά λεφτά όταν βγω στη σύνταξη, επειδή, όταν συνταξιοδοτηθώ, τα έξοδα διαβίωσής μου θα μειωθούν». Παρόλο που είναι εν μέρει αληθές ότι τα έξοδα διαβίωσής σας θα μειωθούν όταν βγείτε στη σύνταξη, υπάρχει κάτι που συχνά ακριβαίνει κατακόρυφα, κι αυτό είναι η φροντίδα υγείας. Η φροντίδα υγείας γίνεται κυριολεκτικά ζήτημα ζωής και θανάτου για τους ηλικιωμένους. Για να το πούμε ωμά, αν έχετε χρήματα, ίσως ζήσετε, αν δεν έχετε χρήματα, ίσως πεθάνετε.

Το ερώτημα είναι: Η εκπαίδευση των πολιτών τρίτης ηλικίας τούς προετοίμασε γι' αυτή την οικονομική πρόκληση στο τέλος της ζωής τους;

Το επόμενο ερώτημα είναι: Τι σχέση έχει η δυσχερής θέση αυτών των πολιτών με την εκπαίδευση του παιδιού σας;

Υπάρχουν δύο απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα.

Η πρώτη απάντηση είναι ότι το παιδί σας είναι αυτό που θα πρέπει τελικά να πληρώσει τη φροντίδα υγείας εκατομμυρίων πολιτών τρίτης ηλικίας αν δεν μπορούν να την πληρώσουν οι ίδιοι.

Η δεύτερη απάντηση είναι άλλη μια ερώτηση: Η εκπαίδευση των παιδιών σας θα τα προετοιμάσει για να αποκτήσουν αρκετή

οικονομική ασφάλεια, έτσι ώστε να μη χρειάζονται κρατική και ιατρική υποστήριξη στο τέλος του εργασιακού βίου τους;

Οι κανόνες άλλαξαν

Στη Βιομηχανική Εποχή, οι κανόνες έλεγαν να πάτε στο σχολείο, να πάρετε καλούς βαθμούς, να βρείτε μια ασφαλή, σίγουρη θέση εργασίας με πολλές παροχές, και να μείνετε εκεί σ' όλη σας τη ζωή. Μετά από είκοσι περίπου χρόνια θα βγαίνατε στη σύνταξη και η εταιρεία και η κυβέρνηση θα σας φρόντιζαν για όλη την υπόλοιπη ζωή σας.

Στην Εποχή της Πληροφορίας, οι κανόνες άλλαξαν. Τώρα οι κανόνες λένε να πάτε στο σχολείο, να πάρετε καλούς βαθμούς, να βρείτε μια δουλειά, και ύστερα να επανακαταρτιστείτε γι' αυτή τη δουλειά. Να βρείτε μια καινούρια εταιρεία και να επανακαταρτιστείτε. Να ελπίζετε και να προσεύχεστε ότι έχετε βάλει αρκετά χρήματα στην άκρη, για να αντέξετε πολύ περισσότερο από την ηλικία των 65 ετών επειδή θα ζήσετε πολύ παραπάνω από τα 65.

Στη Βιομηχανική Εποχή, η καθοριστική θεωρία της περιόδου ήταν το $E=mc^2$ του Αϊνστάιν. Στην Εποχή της Πληροφορίας, η καθοριστική θεωρία της περιόδου είναι ο Νόμος του Μουρ, που γέννησε την τρέχουσα ιδεολογία η οποία πρεσβεύει ότι η ποσότητα των πληροφοριών διπλασιάζεται κάθε δεκαοχτώ μήνες. Με άλλα λόγια, για να προφτάσετε τις αλλαγές, ουσιαστικά πρέπει να ξαναμαθαίνετε τα πάντα κάθε δεκαοχτώ μήνες.

Στη Βιομηχανική Εποχή, η αλλαγή ήταν βραδύτερη. Αυτά που μαθαίνατε στο σχολείο όπου πηγαίνατε ήταν πολύτιμα για μεγαλύτερη χρονική περίοδο. Στην Εποχή της Πληροφορίας, αυτά που ξέρετε απαρχαιώνονται ταχύτατα. Αυτά που μάθατε είναι σημαντικά, αλλά όχι τόσο σημαντικά όσο η ικανότητά σας να μαθαίνετε γρήγορα, να αλλάζετε, και να προσαρμόζεστε στις καινούριες πληροφορίες.

Και οι δύο γονείς μου μεγάλωσαν στη Μεγάλη Ύφεση. Γι' αυτούς η εργασιακή ασφάλεια ήταν το παν, και γι' αυτό υπήρχε πάντα μια υποψία πανικού στη φωνή τους όταν έλεγαν: «Πρέπει να πας στο σχολείο για να βρεις μια ασφαλή, σίγουρη δουλειά». Η πρόκληση

είναι να μη μείνετε πίσω καθώς θα απαρχαιώνεστε δουλεύοντας στη σημερινή δουλειά σας.

Να μερικές ακόμα διακριτικές, αλλά όμως σημαντικές διαφορές, ανάμεσα στις δύο εποχές:

- Στη Βιομηχανική Εποχή, ο εργοδότης ήταν υπεύθυνος για το συνταξιοδοτικό πρόγραμμά σας.
- Στην Εποχή της Πληροφορίας, εσείς ως εργαζόμενοι είστε υπεύθυνοι για το συνταξιοδοτικό πρόγραμμά σας. Αν σας τελειώσουν τα χρήματα μετά την ηλικία των 65 ετών, το πρόβλημα είναι δικό σας, όχι της εταιρείας.
- Στη Βιομηχανική Εποχή, γινόσαστε πιο πολύτιμοι όσο γερνούσατε.
- Στην Εποχή της Πληροφορίας, γίνεστε λιγότερο πολύτιμοι όσο γερνάτε.
- Στη Βιομηχανική Εποχή, οι άνθρωποι ήταν υπάλληλοι για όλη τη ζωή τους.
- Στην Εποχή της Πληροφορίας, οι περισσότεροι άνθρωποι είναι ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Στη Βιομηχανική Εποχή, τα έξυπνα παιδιά γίνονταν γιατροί και δικηγόροι. Αυτοί έβγαζαν λεφτά με ουρά.
- Στην Εποχή της Πληροφορίας, οι άνθρωποι που βγάζουν λεφτά με ουρά είναι αθλητές, ηθοποιοί και μουσικοί. Πολλοί γιατροί και άλλοι επαγγελματίες βγάζουν λιγότερα χρήματα απ' όσα έβγαζαν στη Βιομηχανική Εποχή.
- Στη Βιομηχανική Εποχή, μπορούσατε να βασιστείτε στην κυβέρνηση για να σας ξελασπώσει αν εσείς και η οικογένειά σας είχατε οικονομικά προβλήματα.
- Στην Εποχή της Πληροφορίας, ακούμε όλο και περισσότερους πολιτικούς να υπόσχονται ότι θα σώσουν την Κοινωνική Ασφάλιση και άλλα κρατικά προγράμματα που εξασφαλίζουν ένα δίκτυ ασφαλείας. Εσείς κι εγώ είμαστε όμως είμαστε έξυπνοι και καταλαβαίνουμε ότι, όταν οι πολιτικοί αρχίζουν να υπόσχονται ότι θα σώσουν κάτι, το πιθανότερο είναι πως αυτό το κάτι έχει ήδη χαθεί.

Όταν υπάρχει αλλαγή, συνήθως υπάρχει αντίσταση. Τα τελευταία χρόνια υπάρχουν πολλά παραδείγματα ανθρώπων που αναγνωρίζουν τις ευκαιρίες που εμφανίζονται σε περιόδους αλλαγών.

1. Ο Μπιλ Γκέιτς (Bill Gates) έγινε ο πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο επειδή οι παλαιότεροι στην IBM δεν κατάφεραν να δουν ότι η αγορά και οι κανόνες άλλαζαν. Επειδή εκείνα τα παλαιότερα στελέχη δεν κατάφεραν να δουν αυτές τις αλλαγές, οι επενδυτές της IBM έχασαν κυριολεκτικά δισεκατομμύρια δολάρια.
2. Σήμερα έχουμε εταιρείες της Εποχής της Πληροφορίας που τις ξεκίνησαν εικοσάχρονοι να αγοράζουν εταιρείες της Βιομηχανικής Εποχής που τις διοικούν σαρανταπεντάχρονοι.
3. Σήμερα έχουμε εικοσάχρονους να γίνονται δισεκατομμυριούχοι επειδή οι σαρανταπεντάχρονοι διευθυντές δεν κατάφεραν να δουν τις ευκαιρίες που είδαν οι εικοσάχρονοι.
4. Σήμερα έχουμε εικοσάχρονους αυτοδημιούργητους δισεκατομμυριούχους, που δεν είχαν ποτέ κανονική δουλειά στη ζωή τους. Ταυτοχρόνως, έχουμε σαρανταπεντάχρονους που ξαναρχίζουν από την αρχή, και επανεκπαιδεύονται για μια καινούρια δουλειά.
5. Από το να ελπίζουν ότι θα βρουν μια καλή θέση σε μια μεγάλη εταιρεία, όλο και περισσότεροι φοιτητές αρχίζουν δική τους εταιρεία από τον φοιτητικό κοιτώνα τους. Το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ μάλιστα έχει ένα ειδικό γραφείο, το οποίο βοηθά τους φοιτητές να δημιουργήσουν τις εκκολλητόμενες επιχειρήσεις τους – κάτι που το παρουσιάζουν σαν βοήθεια για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, αλλά πιθανότατα στοχεύουν να αποτελέσει κίνητρο για να μείνουν οι φοιτητές στη σχολή.
6. Ταυτοχρόνως, οι μισοί εργαζόμενοι ενός από τους μεγαλύτερους εργοδότες στην Αμερική κερδίζουν τόσο λίγα χρή-

ματα, που δικαιούνται κουπόνια τροφίμων. Τι θα πάθουν αυτοί οι εργαζόμενοι όταν θα είναι πολύ ηλικιωμένοι για να εργαστούν; Ήταν επαρκής η εκπαίδευσή τους;

7. Η διδασκαλία κατ' οίκον δεν είναι πια μια περιθωριακή ή εναλλακτική μορφή εκπαίδευσης. Σήμερα ο αριθμός των παιδιών που εκπαιδεύονται στο σπίτι αυξάνεται κατακόρυφα.
8. Όλο και περισσότεροι γονείς αναζητούν άλλα εκπαιδευτικά συστήματα, όπως το Καθολικό σύστημα, το Γουόλντορφ, ή το Μοντεσόρι, μόνο και μόνο για να πάρουν τα παιδιά τους από ένα ξεπερασμένο κρατικό εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παιδιού τους. Και όλο και περισσότεροι γονείς συνειδητοποιούν ότι τα πρώτα στάδια της εκπαίδευσης του παιδιού είναι εξίσου σημαντικά για την ανάπτυξη του παιδιού όσο και το κολέγιο.
9. Για να το θέσουμε απλά, η Εποχή της Πληροφορίας θα φέρει οικονομικές αλλαγές που θα διευρύνουν τρομερά το χάσμα ανάμεσα στους έχοντες και τους μη έχοντες. Για κάποιους ανθρώπους, αυτές οι αλλαγές θα είναι ευλογία. Για άλλους, οι επερχόμενες αλλαγές θα είναι κατάρρα. Και για κάποιους άλλους, αυτές οι αλλαγές δεν θα παίξουν κανέναν ρόλο. Όπως έλεγε ο πλούσιος μπαμπάς μου: «Υπάρχουν άνθρωποι που δημιουργούν, άνθρωποι που παρατηρούν, και άνθρωποι που απορούν».

Η εκπαίδευση είναι σημαντικότερη από ποτέ

Η εκπαίδευση είναι σημαντικότερη από ποτέ επειδή τα πράγματα θα αλλάζουν γρηγορότερα απ' ό,τι έχουμε δει ποτέ. Για πρώτη φορά στην ιστορία, εκείνοι που τα πάνε καλά στο σχολείο ίσως αντιμετωπίσουν τις ίδιες οικονομικές προκλήσεις με εκείνους που δεν τα πάνε καλά. Όλοι πρέπει να έχουμε κατά νου όμως ότι ο τραπεζίτης ζητά να δει την αναφορά της οικονομικής κατάστασής μας και όχι τον έλεγχο από το σχολείο. Ο τραπεζίτης προσπαθεί

να σας πει κάτι. Αυτό το βιβλίο αφορά το τι πρέπει να μάθουν τα παιδιά σας για την προσωπική και οικονομική επιτυχία τους στον πραγματικό κόσμο.

- Η εκπαίδευση που λαμβάνουν τα παιδιά σας σήμερα τα προετοιμάζει επαρκώς για το μέλλον που θα αντιμετωπίσουν;
- Το σχολικό σύστημα ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες του παιδιού σας;
- Τι πρέπει να κάνουν οι γονείς αν το παιδί τους αντιπαθεί το σχολείο ή δεν είναι καλός μαθητής εκεί;
- Οι καλοί βαθμοί εξασφαλίζουν την ισόβια επαγγελματική και οικονομική επιτυχία;
- Είναι υποχρεωτικό να πάει το παιδί σας σε ένα παραδοσιακό σχολείο με τοίχους και αίθουσες για να αποκτήσει τη μόρφωση που χρειάζεται;

Σε ποιον απευθύνεται αυτό το βιβλίο;

Αυτό το βιβλίο είναι γραμμένο για τους γονείς που συνειδητοποιούν ότι ο κόσμος έχει αλλάξει και υποψιάζονται ότι το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα ίσως να μην ανταποκρίνεται επαρκώς στις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών τους. Αυτό το βιβλίο είναι γραμμένο για τους γονείς που είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν πιο ενεργό ρόλο στην εκπαίδευση του παιδιού τους, αντί να αφήσουν την ευθύνη στο σχολικό σύστημα.

Είναι γραμμένο με σκοπό να βοηθήσει τους γονείς να προετοιμάσουν τα παιδιά τους για τον πραγματικό κόσμο, τον κόσμο αφού τελειώσουν οι σπουδές. Είναι γραμμένο ειδικά για τους γονείς που:

- θέλουν να δώσουν στο παιδί τους οικονομικό προβάδισμα στη ζωή χωρίς να τους στοιχίσει μια περιουσία,
- θέλουν να εξασφαλίσουν ότι η φυσική μεγαλοφυΐα και ο τρόπος μάθησης του παιδιού τους θα προστατευθούν και ότι το παιδί τους θα φύγει από το σχολείο ενθουσιασμένο για μια ζωή διαρκούς μάθησης,
- ίσως έχουν ένα παιδί στο οποίο δεν αρέσει το σχολείο ή έχει δυσκολίες μάθησης στο σχολείο.

Πώς είναι οργανωμένο αυτό το βιβλίο

Αυτό το βιβλίο είναι γραμμένο σε τρία μέρη.

Το Πρώτο Μέρος είναι μια ανασκόπηση της εκπαίδευσης από οικονομικής και παιδαγωγικής πλευράς. Αυτοί που έχουν διαβάσει τα άλλα βιβλία μου ξέρουν ότι είχα δύο πατρικές φιγούρες στη ζωή μου. Ο άνδρας τον οποίο αποκαλώ «πλούσιο μπαμπά» ήταν ο μπαμπάς του καλύτερου φίλου μου, του Μάικλ. Ο άνθρωπος τον οποίο αποκαλώ «φτωχό μπαμπά» ήταν ο πραγματικός μπαμπάς μου. Το όφελος που είχα ήταν ότι και οι δύο ήταν μεγαλοφυΐες από τη δική τους σκοπιά. Ο φτωχός μπαμπάς μου ήταν παιδαγωγός και μεγαλοφυΐα στην εκπαίδευση. Μετά την ηλικία των εννέα ετών, άρχισα να έχω σοβαρά προβλήματα στο σχολείο. Δεν μου άρεσαν αυτά που μάθαινα και ο τρόπος διδασκαλίας. Δεν έβλεπα να υπάρχει σχέση ανάμεσα σε αυτά που αναγκαζόμουν να μάθω και στο πώς μπορούσα να τα εφαρμόσω στον πραγματικό κόσμο.

Το Πρώτο Μέρος αυτού του βιβλίου λέει πώς ο έξυπνος αλλά φτωχός μπαμπάς μου συνέχισε να με καθοδηγεί σε αυτό το δύσκολο στάδιο της ζωής μου. Αν δεν ήταν ο φτωχός μπαμπάς μου, θα είχα κοπεί ή θα είχα παρατήσει το σχολείο και δεν θα αποφοιτούσα από το κολέγιο παίρνοντας το πτυχίο μου.

Το Πρώτο Μέρος αυτού του βιβλίου αφορά επίσης την εκπαιδευτική διαδικασία που εφάρμοσε σ' εμένα ο άλλος μπαμπάς μου, ο πλούσιος μπαμπάς. Θα έλεγα ότι ο πλούσιος μπαμπάς μου ήταν μεγαλοφυΐα στα οικονομικά και επίσης σπουδαίος δάσκαλος. Στο Πρώτο Μέρος, εξηγώ πώς ο πλούσιος μπαμπάς μου άρχισε να ετοιμάζει το νεαρό μυαλό μου για να σκέφτομαι σαν πλούσιος, αν και ήμουν μόνο εννέα ετών. Χάρη στην καθοδήγηση του πλούσιου μπαμπά μου, ήμουν απολύτως βέβαιος ότι θα αποκτήσω μεγάλα πλούτη, είτε τα πήγαινα καλά στο σχολείο είτε όχι, είτε έβρισκα μια δουλειά με καλό μισθό είτε όχι. Στην ηλικία των δώδεκα ετών, ήξερα ότι το να γίνω πλούσιος δεν είχε καμία σχέση με αυτά που μάθαινα στο σχολείο. Το ότι ήξερα ότι θα γινόμουν πλούσιος, ανεξαρτήτως του αν ήμουν καλός μαθητής στο σχολείο, μου δημιούργησε κάποια ιδιαίτερα προβλήματα

νοοτροπίας στο σχολικό περιβάλλον. Και οι δύο μπαμπάδες μου πάλεψαν για να εξομαλύνουν τα προβλήματα νοοτροπίας μου και μου πρόσφεραν καθοδήγηση για να ολοκληρώσω την εκπαίδευσή μου στο κολλέγιο.

Το Δεύτερο Μέρος αφορά κάποια απλά βήματα ακαδημαϊκής και οικονομικής δραστηριοποίησης που μπορούν να ακολουθήσουν οι γονείς για να προετοιμάσουν το παιδί τους για τον πραγματικό κόσμο. Αρχίζω το Δεύτερο Μέρος με την ιστορία της παραλίγο αποτυχίας μου στο λύκειο εξαιτίας των αλλαγών στην νοοτροπία μου για το σχολείο. Στο Δεύτερο Μέρος θα δείτε πιο αναλυτικά πώς ο έξυπνος μπαμπάς μου και ο πλούσιος μπαμπάς μου με κράτησαν στο σχολείο και πώς ο πλούσιος μπαμπάς μου χρησιμοποίησε τις αποτυχίες μου στην εκπαίδευση για να με προετοιμάσει έτσι ώστε να γίνω πλούσιος.

Στο Δεύτερο Μέρος, ο πλούσιος μπαμπάς μου μου εξηγεί γιατί ο τραπεζίτης του δεν ζήτησε ποτέ τον σχολικό έλεγχο του. Ο πλούσιος μπαμπάς μου λέει στη συνέχεια: «Ο τραπεζίτης μου ποτέ δεν με ρώτησε αν είχα καλούς βαθμούς στο σχολείο. Το μόνο που θέλει να δει ο τραπεζίτης μου είναι η αναφορά της χρηματοοικονομικής κατάστασής μου. Το πρόβλημα είναι ότι οι περισσότεροι φεύγουν από το σχολείο χωρίς να ξέρουν τι θα πει αναφορά χρηματοοικονομικής κατάστασης». Ο πλούσιος μπαμπάς έλεγε επίσης: «Για όποιον θέλει να δημιουργήσει μια ζωή οικονομικής ασφάλειας, είναι κρίσιμης σημασίας να καταλαβαίνει πώς λειτουργούν οι αναφορές χρηματοοικονομικής οικονομικής κατάστασης». Στον κόσμο του σήμερα, όπου υπάρχει ολοένα και μικρότερη ασφάλεια, είναι κρίσιμης σημασίας να έχει το παιδί σας τις δεξιότητες που θα του εξασφαλίσουν μια ζωή οικονομικής ασφάλειας.

Αν δείτε στο σύνολό του το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα, είναι προφανές ότι εστιάζει σε δύο κύριες περιοχές εκπαίδευσης:

1. **Ακαδημαϊκή εκπαίδευση** – αφορά την ικανότητα να διαβάσουμε, να γράφουμε και να κάνουμε πράξεις.
2. **Επαγγελματική εκπαίδευση** – είναι η εκπαίδευση που λαμβάνουμε για να γίνουμε γιατροί, δικηγόροι, υδραυλικοί, μη-

χανικοί, ή ό,τι άλλο θέλουμε να κάνουμε για να κερδίζουμε χρήματα όταν θα τελειώσουμε τις σπουδές μας.

Η Αμερική και πολλά δυτικά κράτη έκαναν καλή δουλειά ώστε να είναι αυτά τα δύο βασικά είδη εκπαίδευσης διαθέσιμα στους πολίτες τους. Το πρόβλημα είναι ότι οι κανόνες έχουν αλλάξει. Στην Εποχή της Πληροφορίας, πρέπει να μαθαίνουμε καινούρια πράγματα, όχι τα ίδια και τα ίδια. Πλέον όλοι οι φοιτητές χρειάζονται τα βασικά που μου δίδαξε ο πλούσιος μπαμπάς μου, δηλαδή την:

3. *Οικονομική εκπαίδευση* – η εκπαίδευση που απαιτείται για να μετατρέψετε τα χρήματα που κερδίζετε από το επάγγελμά σας σε ισόβιο πλούτο και οικονομική ασφάλεια, η εκπαίδευση που θα εξασφαλίσει ότι το παιδί σας δεν θα καταντήσει οικονομικά αποτυχημένο αργότερα στη ζωή του, ούτε εξαθλιωμένο και μόνο μετά από μια ολόκληρη ζωή που θα μεγαλώνει οικογένεια και θα δουλεύει σκληρά.

Ο λόγος που ο τραπεζίτης σας δεν θέλει να δει τον έλεγχο από το σχολείο σας είναι ότι θέλει να δει πόσο έξυπνοι ήσαστε αφότου τελειώσατε το σχολείο. Θέλει να δει ένα μέτρο της οικονομικής και όχι της ακαδημαϊκής νοημοσύνης σας. Και η αναφορά της οικονομικής προόδου σας είναι πολύ καλύτερο μέτρο της οικονομικής νοημοσύνης σας απ' όσο ο έλεγχός σας.

Το Δεύτερο Μέρος έχει μερικά απλά, απτά παραδείγματα για τα πράγματα που μπορούν να κάνουν οι γονείς για να προσφέρουν στο παιδί τους οικονομικό προβάδισμα στον πραγματικό κόσμο των θέσεων εργασίας και του χρήματος.

Το Τρίτο Μέρος αφορά κάποιες από τις πιο πρόσφατες τεχνολογικές προόδους στην εκπαίδευση, που θα βελτιώσουν την ικανότητα των γονιών να βρίσκουν τη φυσική μαθησιακή κλίση και μεγαλοφυΐα του παιδιού τους. Το Τρίτο Μέρος έχει να κάνει με το πώς να δώσετε στο παιδί σας το εκπαιδευτικό προβάδισμα.

Πριν από χρόνια ένας δάσκαλος του Άλμπερτ Αϊνστάιν είπε κοροϊδευτικά: «Δεν θα κάνει τίποτα στη ζωή του». Πολλοί δάσκαλοι τον θεωρούσαν αργόστροφο, επειδή δεν μπορούσε να μάθει αποστηθίζοντας.

Ένα χρόνο μετά, όταν ο Αϊνστάιν άκουσε ότι ένας διακεκριμένος εφευρέτης είχε δηλώσει πως η γνώση των γεγονότων ήταν κρίσιμης σημασίας, διαφώνησε. Είπε: «Ο άνθρωπος δεν χρειάζεται να πάει στο κολέγιο για να μάθει τα γεγονότα. Μπορεί να τα μάθει από τα βιβλία. Η αξία της εκπαίδευσης στις κλασικές σπουδές έγκειται στο ότι εκπαιδεύει το μυαλό να σκέφτεται». Είπε επίσης: «Η φαντασία είναι σημαντικότερη από τη γνώση».

Όταν δεχόταν ερωτήσεις από μια ομάδα δημοσιογράφων, ένας τον ρώτησε: «Ποια είναι η ταχύτητα του ήχου;». Ο Αϊνστάιν απάντησε: «Δεν ξέρω. Δεν έχω στο μυαλό μου πληροφορίες που βρίσκονται εύκολα σε βιβλία».

Σχεδόν όλοι οι γονείς που έχω γνωρίσει είναι σίγουροι ότι το παιδί τους είναι έξυπνο, μεγαλοφυΐα. Όταν όμως αυτό το παιδί φτάσει σε ηλικία για να πάει στο σχολείο, τότε συχνά η φυσική μεγαλοφυΐα του παιδιού παραμερίζεται ή παίρνει δευτερεύοντα ρόλο μπροστά στο υπαγορευμένο στιλ διδασκαλίας και καλλιέργειας της μεγαλοφυΐας που προκρίνει το εκπαιδευτικό σύστημα. Ο έξυπνος μπαμπάς μου και άλλοι παιδαγωγοί συνειδητοποιούν ότι το σχολικό σύστημα δεν ασχολείται με τα διαφορετικά είδη μεγαλοφυΐας με τα οποία γεννιούνται τα παιδιά.

Είναι ατυχές το γεγονός ότι το σημερινό εκπαιδευτικό μας σύστημα έχει βαλτώσει στις δικόνοιες και τις παρωχημένες ιδέες. Η πολιτική και η γραφειοκρατία που περιβάλλουν το επάγγελμα των παιδαγωγών εμποδίζουν πολλές καινούριες και καινοτόμες μεθόδους που αναπτύσσουν τη μεγαλοφυΐα του παιδιού να γίνουν μέρος του συστήματος.

Ο έξυπνος μπαμπάς μου ήταν ο προϊστάμενος του εκπαιδευτικού συστήματος της Χαβάης. Έβαλε τα δυνατά του να αλλάξει το σύστημα, αλλά, αντί γι' αυτό, το σύστημα τον συνέτριψε. Αργότερα μου είπε: «Υπάρχουν τρία διαφορετικά είδη δασκάλων και γραφειοκρατών στο σύστημα. Υπάρχει μια ομάδα που δουλεύει επιμελώς για να αλλάξει το σύστημα. Υπάρχει μια άλλη ομάδα που δουλεύει επιμελώς ενάντια σε κάθε είδος αλλαγής. Και η τρίτη ομάδα δεν νοιάζεται αν το σύστημα θα αλλάξει ή όχι. Το μόνο που θέλει αυτή

η ομάδα είναι η εργασιακή ασφάλειά της και ο μισθός της. Κι αυτός είναι ο λόγος που το σύστημα παρέμεινε ίδιο εδώ και χρόνια».

Κατακλείδα

Ο έξυπνος μπαμπάς μου έλεγε συχνά: «Οι πιο σημαντικοί δάσκαλοι του παιδιού είναι οι γονείς του. Πολλοί γονείς λένε στο παιδί τους: “Να σπουδάσεις και να διαβάζεις πολύ. Η καλή εκπαίδευση είναι σημαντική”. Το πρόβλημα είναι ότι πολλοί γονείς δεν συνεχίζουν τη δική τους εκπαίδευση και τις σπουδές». Ο έξυπνος μπαμπάς μου είπε επίσης: «Οι γονείς είναι οι πιο σημαντικοί δάσκαλοι του παιδιού, αλλά οι μαθητές μαθαίνουν περισσότερα βλέποντάς τους παρά ακούγοντάς τους. Τα παιδιά έχουν μάθει να εντοπίζουν αντιφάσεις ανάμεσα στα λόγια και τις πράξεις». Στα παιδιά αρέσει πολύ να πιάνουν τους γονείς όταν άλλα λένε και άλλα κάνουν. Ο πλούσιος μπαμπάς μου έλεγε: «Οι πράξεις σου μιλάνε πιο δυνατά από τα λόγια σου». Έλεγε επίσης: «Αν θέλεις να είσαι καλός γονέας, πρέπει να κάνεις πράξη αυτά που λες».

Αν έχετε παιδιά, σας ευχαριστώ που δείξατε ενδιαφέρον για ένα βιβλίο για την εκπαίδευση και που ενδιαφερθήκατε για τις σπουδές των παιδιών σας.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΙΔΕΑ

Όταν ήμουν μικρό παιδί, ο πλούσιος μπαμπάς μου έλεγε συχνά: «Το χρήμα είναι μια ιδέα». Και πρόσθετε: «Το χρήμα μπορεί να είναι ό,τι θέλεις να είναι. Αν πεις “Ποτέ δεν θα γίνω πλούσιος”, τότε πιθανότατα δεν θα γίνεις ποτέ πλούσιος. Αν πεις “Δεν το αντέχει η τσέπη μου”, τότε πιθανότατα δεν το αντέχει».

Ο έξυπνος μπαμπάς μου μου έλεγε περίπου
τα ίδια για την εκπαίδευση.

Μήπως όλα τα παιδιά γεννιούνται με τη δυνατότητα να γίνουν πλούσια και έξυπνα; Κάποιοι άνθρωποι πιστεύουν πως έτσι είναι, και άλλοι πως όχι. Το πρώτο μέρος αυτού του βιβλίου είναι αφιερωμένο στο πώς θα προστατεύσετε αυτή την πιθανότητα για το παιδί σας.

ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ ΠΛΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΑ

01

Και οι δύο μπαμπάδες μου ήταν σπουδαίοι δάσκαλοι. Και οι δύο ήταν έξυπνοι άνθρωποι. Αλλά δεν ήταν έξυπνοι στα ίδια θέματα και δεν δίδασκαν τα ίδια πράγματα. Όμως, όσο κι αν διέφεραν, και οι δύο μπαμπάδες πίστευαν τα ίδια πράγματα για όλα τα παιδιά. Και οι δύο μπαμπάδες πίστευαν ότι όλα τα παιδιά γεννιούνται έξυπνα και όλα τα παιδιά γεννιούνται πλούσια. Και οι δύο πίστευαν ότι το παιδί μαθαίνει να είναι φτωχό και μαθαίνει να πιστεύει ότι είναι λιγότερο έξυπνο από τα άλλα παιδιά. Και οι δύο μπαμπάδες ήταν σπουδαίοι δάσκαλοι επειδή πίστευαν ότι πρέπει να αναδεικνύουμε τη μεγαλοφυΐα με την οποία γεννιέται κάθε παιδί. Με άλλα λόγια, δεν πίστευαν ότι πρέπει να παρέχουμε γνώσεις. Πίστευαν ότι πρέπει να αναδεικνύουμε τη μεγαλοφυΐα του παιδιού.

Η λέξη education [εκπαίδευση] προέρχεται από τη λατινική λέξη educare, που σημαίνει «βγάζω έξω». Δυστυχώς, για πολλούς από μας αυτά που θυμόμαστε από το σχολείο είναι οι ατελείωτες και οδυνηρές ώρες που στοιβάξαμε στο μυαλό μας κομματάκια πληροφοριών, απομνημονεύοντάς τα για το διαγώνισμα, γράφοντας το διαγώνισμα, και ύστερα ξεχνώντας τι είχαμε διαβάσει μόλις πριν. Και οι δύο μπαμπάδες μου ήταν σπουδαίοι δάσκαλοι επειδή σπανίως προσπαθούσαν να στοιβάξουν τις ιδέες τους στο κεφάλι μου. Συχνά έλεγαν πολύ λίγα και περίμεναν από μένα να ρωτήσω όταν ήθελα να μάθω κάτι. Ή μου έκαναν ερωτήσεις, θέλοντας να

δουν τι ήξερα, αντί να μου λένε απλώς αυτά που ήξεραν εκείνοι. Και οι δύο μπαμπάδες μου ήταν σπουδαίοι δάσκαλοι, και τους θεωρώ από τις πιο μεγάλες ευλογίες στη ζωή μου.

Να μην ξεχνάμε όμως και τις μαμάδες. Η μαμά μου ήταν κι εκείνη σπουδαία δασκάλα και πρότυπο. Ήταν η δασκάλα που μου δίδαξε αγάπη άνευ όρων, καλοσύνη, και τη σημασία που έχει το να νοιαζόμαστε για τους άλλους ανθρώπους. Δυστυχώς, η μαμά μου πέθανε στη νεαρή ηλικία των 48 ετών. Σχεδόν όλη της τη ζωή ήταν άρρωστη, πολεμούσε με μια καρδιά που είχε εξασθενήσει από ρευματικό πυρετό όταν ήταν παιδί. Η ικανότητά της να είναι καλή και στοργική για τους άλλους, παρά τον προσωπικό της πόνο, μου έδωσε ένα πολύτιμο μάθημα ζωής. Πολλές φορές, όταν είμαι πληγωμένος και θέλω να ξεσπάσω σε άλλους, απλώς σκέφτομαι τη μαμά μου και θυμάμαι ότι πρέπει να δείχνω μεγαλύτερη καλοσύνη παρά θυμό. Για μένα, είναι ένα σημαντικό μάθημα που πρέπει να το θυμόμαστε καθημερινά.

Κάποτε άκουσα ότι τα αγόρια παντρεύονται γυναίκες που τους θυμίζουν τη μαμά τους, και θα έλεγα ότι αυτό ισχύει για μένα. Η σύζυγός μου, η Κιμ, είναι κι αυτή ένας άνθρωπος με μεγάλη καλοσύνη και αγάπη. Λυπάμαι που η Κιμ και η μαμά μου δεν γνωρίστηκαν ποτέ. Νομίζω ότι θα γίνονταν κολλητές, όπως είναι η Κιμ με τη δική της μητέρα. Ήθελα να έχω μια σύζυγο που να είναι επίσης συνεργάτιδά μου στις δουλειές μου, επειδή οι πιο ευτυχισμένες μέρες στον γάμο των γονιών μου ήταν οι μέρες που δούλευαν μαζί στο Ειρηνευτικό Σώμα. Θυμάμαι τότε που ο πρόεδρος Κένεντι ανακοίνωσε τη δημιουργία του Ειρηνευτικού Σώματος. Ο μπαμπάς και η μαμά μου είχαν ενθουσιαστεί με την ιδέα και ανυπομονούσαν να συμμετάσχουν στην οργάνωση. Όταν προσφέρθηκε στον μπαμπά μου η θέση του προϊσταμένου εκπαίδευσης για τη Νοτιοανατολική Ασία, τη δέχθηκε και ζήτησε να γίνει νοσοκόμα της υπηρεσίας η μητέρα μου. Πιστεύω ότι ήταν τα δύο πιο ευτυχισμένα χρόνια του γάμου τους.

Δεν ήξερα καλά τη μητέρα του καλύτερου φίλου μου, του Μάικ. Την έβλεπα όταν πήγαινα για δείπνο, που πήγαινα συχνά, αλλά δεν

μπορώ να πω ότι την ήξερα στ' αλήθεια. Περνούσε πολύ χρόνο με τα άλλα παιδιά της, ενώ ο Μάικ κι εγώ περνούσαμε τις περισσότερες ώρες μας μαζί με τον μπαμπά του στη δουλειά. Όμως όταν ήμουν στο σπίτι τους, η μητέρα του Μάικ έδειχνε κι αυτή καλοσύνη και προσοχή σε όσα κάναμε. Καταλάβαινα ότι ήταν εξαιρετική σύντροφος για τον μπαμπά του Μάικ. Μεταξύ τους υπήρχε τρυφερότητα, καλοσύνη, και ενδιαφέρον για ό,τι συνέβαινε στον άλλο. Παρόλο που ήταν κάπως κλειστός άνθρωπος, πάντα την ενδιέφερε να ρωτήσει τι μαθαίναμε ο Μάικ κι εγώ στο σχολείο και στις επιχειρήσεις. Οπότε, παρόλο που δεν την ήξερα καλά, έμαθα από αυτήν πόσο σημαντικό είναι να ακούς τους άλλους, να αφήνεις τους άλλους να μιλήσουν, και να σέβεσαι τις ιδέες τους ακόμα κι όταν συγκρούονται με τις δικές σου ιδέες. Ήταν σπουδαία στην επικοινωνία με έναν πολύ ήσυχο τρόπο.

Μαθήματα από τη μαμά και τον μπαμπά

Ο αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών που βλέπω σήμερα με ανησυχεί. Είχα και μαμά και μπαμπά για δασκάλους, και αυτό στάθηκε σημαντικό για την ανάπτυξή μου. Για παράδειγμα, ήμουν πιο μεγαλόσωμος και πιο βαρύς από τα περισσότερα άλλα παιδιά και η μαμά πάντα φοβόταν ότι θα χρησιμοποιούσα το πλεονέκτημα του μεγέθους μου για να κάνω μπούλινγκ. Οπότε τόνιζε πολύ ότι έπρεπε να αναπτύξω τη «θηλυκή πλευρά» του εαυτού μου, όπως θα λέγαμε σήμερα. Όπως είπα, ήταν πολύ καλοσυνάτος και στοργικός άνθρωπος, και ήθελε να είμαι κι εγώ καλοσυνάτος και στοργικός. Κι έτσι ήμουν. Μια μέρα στην πρώτη δημοτικού γύρισα σπίτι με τον έλεγχό μου, και πάνω η δασκάλα είχε γράψει: «Ο Ρόμπερτ πρέπει να μάθει να είναι πιο διεκδικητικός. Μου θυμίζει τον Φερδινάνδο τον Ταύρο (από την ιστορία για έναν ταύρο που κάθισε στην αρένα και μύριζε τα λουλούδια που πετούσαν οι θεατές αντί να πολεμήσει με τον *ματαδόρ* – συμπτωματικά ήταν ένα από τα αγαπημένα μου παραμύθια που μου έλεγε η μαμά για να κοιμηθώ). Τα άλλα αγόρια τον έχουν βάλει στο μάτι και τον κοροϊδεύουν, παρόλο που ο Ρόμπερτ είναι πιο μεγαλόσωμος».

Το Έξυπνο παιδί, πλούσιο παιδί του Πλούσιου Μπαμπά θα απαντήσει στο ερώτημα... στ' αλήθεια το σχολείο προετοιμάζει το παιδί σας για τον πραγματικό κόσμο;

Ένα βιβλίο γραμμένο για τους γονείς που καταλαβαίνουν την αξία της εκπαίδευσης, θέλουν να δώσουν στο παιδί τους οικονομικό και παιδαγωγικό προβάδισμα στη ζωή, και είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν ενεργό ρόλο για να γίνει αυτό.

Στην εποχή της πληροφορίας, η καλή εκπαίδευση είναι πιο σημαντική από ποτέ. Όμως το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα μπορεί να μην προσφέρει τις πληροφορίες που χρειάζεται το παιδί σας. Το παρόν βιβλίο σχεδιάστηκε για να καλύψει το κενό αυτό και να σας βοηθήσει να δώσετε στο παιδί σας την ίδια έμπνευση και τις πρακτικές γνώσεις οικονομικών που έδωσε στον Ρόμπερτ Κιγιοσάκι ο πλούσιος μπαμπάς του. Το Έξυπνο παιδί, πλούσιο παιδί θα σας δείξει πώς να ξυπνήσετε στο παιδί σας την αγάπη της μάθησης χρησιμοποιώντας τις ίδιες μεθόδους που χρησιμοποίησε ο έξυπνος μπαμπάς του Ρόμπερτ, για να τον βοηθήσει να συνεχίσει το σχολείο, παρόλο που αυτός είχε κακούς βαθμούς και ήθελε να τα παρατήσει. Το Έξυπνο παιδί, πλούσιο παιδί θα ανοίξει πόρτες που δεν ξέρατε ότι υπάρχουν, προσφέροντάς σας την ικανότητα

να μεταδώσετε στο παιδί σας τις δεξιότητες και τις γνώσεις που θα χρησιμοποιεί για όλη του τη ζωή.

Ως γονιός, έχετε αναρωτηθεί ποτέ:

- Άραγε το σχολείο διδάσκει το παιδί μου πώς να επιβιώσει οικονομικά και να ανθήσει στον κόσμο του σήμερα – και του αύριο;
- Τι μπορώ να κάνω αν... στο παιδί μου δεν αρέσει το σχολείο... παίρνει κακούς βαθμούς... του βάλουν την ταμπέλα του μαθητή με μαθησιακές αναπηρίες... θέλει να παρατήσει το σχολείο;
- Πώς μπορώ να βεβαιωθώ ότι το παιδί μου θα έχει την καθοδήγηση που χρειάζεται στον πραγματικό κόσμο;

Ο Ρόμπερτ Κιγιοσάκι έχει αμφισβητήσει και έχει αλλάξει την ιδέα που έχουν δεκάδες εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως για το χρήμα.

Με αντιλήψεις που συχνά έρχονται σε σύγκρουση με τις επικρατούσες απόψεις, ο Ρόμπερτ έχει αποκτήσει φήμη για τις ντόμπρες κουβέντες του, τη θρασύτητα και το θάρρος του. Θεωρείται παγκοσμίως φλογερός υπέρμαχος της οικονομικής εκπαίδευσης.